

„Jak zaplanować ciekawą lekcję z wos-u metody i techniki angażowania i motywowania uczniów na lekcji”

mgr Urszula Małek
mgr Marlena Kądziela

Podstawa programowa a zalecane warunki i sposoby jej realizacji

Realizując podstawę programową warto zwrócić uwagę na to, że:

- ◉ Wymagania ogólne wskazują cele nauczania na danym etapie edukacyjnym;
- ◉ Wymagania szczegółowe wskazują, co mają umieć uczniowie po kolejnych zajęciach (lub cyklach zajęć) – sprawdź je przed planowaniem każdej lekcji;

Nauczyciel powinien planować zajęcia, wychodząc od wymagań podstawy programowej i to jest obowiązkowe minimum, ale zawsze można uczyć więcej:

- ◉ Wymagania szczegółowe to cele lekcji lub też cyklu lekcji;
- ◉ Uczeń powinien poznać wymagania szczegółowe przed kolejnymi zajęciami czy też działaniami;
- ◉ Warto na początku każdego etapu nauczania i roku szkolnego wywiesić na stałe w sali lekcyjnej wymagania ogólne;
- ◉ Należy wyjaśnić wymagania szczegółowe i ewentualnie „przetłumaczyć je” na język zrozumiały dla uczniów

Cele;

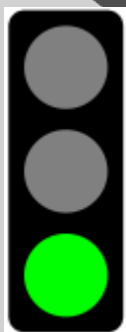
1. Przypominanie metod związanych z zaczynaniem i kończeniem lekcji oraz zadaniem domowym;
2. Zapoznanie z wybranymi metodami i technikami nauczania, które motywują uczniów do pracy;
3. Przypomnienie na czym polega formułowanie celów lekcji, pytań kluczowych;
4. Omówienie wybranych technik zadawania pytań;
5. Zaprezentowanie zasad formułowania

NaCoBeZu

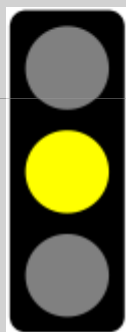
Po zajęciach uczestnik:

- Rozumie na czym polegają techniki i metody związane z motywowaniem uczniów;
- potrafi wymienić przynajmniej dwie;
- Potrafi wymienić metody na dobry początek, na koniec;
- Potrafi sformułować cele lekcji, także w języku ucznia z uwzględnieniem wymagań szczegółowych podstawy programowej;
- Potrafi ułożyć nacobezu do zaplanowanych celów lekcji, a także pytanie kluczowe;
- Zna techniki zadawania pytań;
- Potrafi wykorzystać różne sposoby podsumowania lekcji;
- Potrafi wskazać elementy informacji zwrotnej;

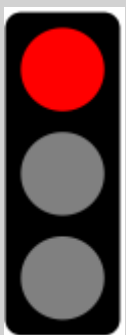
Światła



Rozumiem w pełni



Rozumiem częściowo



Nie rozumiem

Lekcje można rozpocząć na wiele sposobów, ale z pewnością najlepiej skupić uwagę uczniów stosując metodę głosowania.

Inne metody:

- ⦿ Co dzisiaj robimy?
- ⦿ Zadanie na dobry początek
- ⦿ Pytania motywujące
- ⦿ Co nowego, co dobrego?
- ⦿ Zaryzykuj

Do podsumowania lekcji szczególnie dobrze nadają się:

- ⦿ Zdania podsumowujące
- ⦿ Test – powtórka
- ⦿ Dobrze, że... Ale następnym razem...
- ⦿ Karty myślę/czuje

Praca domowa, która może być jednym z najskuteczniejszych narzędzi – pod warunkiem, że wiemy, jak z tego narzędzia korzystać.

Oto kilka przykładowych metod:

- ◉ Praca domowa z możliwością wyboru;
- ◉ Sprawdzanie pracy domowej w grupach;
- ◉ Opowiedz, co zrobiłeś?
- ◉ Inaczej niż w klasie

Praca w grupach

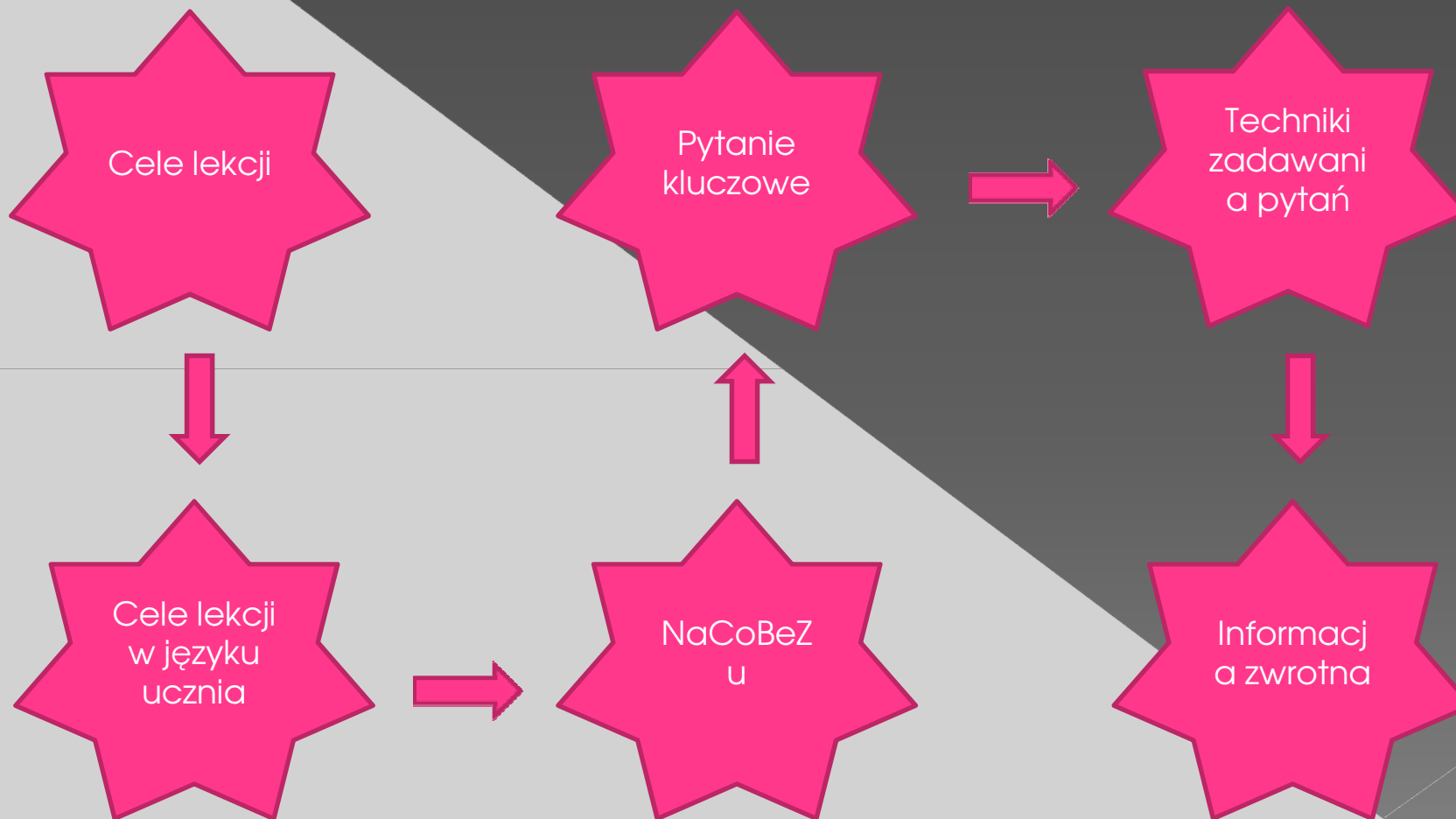
Wybieramy jedno z wymagań podstawy programowej ogólne i jedno szczegółowe i na ich podstawie planujemy:

- ⦿ Zadanie na dobry początek + cel
- ⦿ Zadanie na podsumowanie + cel
- ⦿ Zadanie domowe do wyboru + cel

Ocenianie kształtujące to częste, interaktywne ocenianie postępów ucznia i uzyskanego przez niego zrozumienia materiału, tak by móc określić, jak uczeń ma się dalej uczyć i jak najlepiej go nauczać.

Raport Organizacji Współpracy
Gospodarczej i Rozwoju (OECD)

Elementy OK-a



Cele lekcji

W ocenianiu kształtującym proponowane jest aby każdy nauczyciel przed lekcją zastanowił się:

- Po co uczy uczniów danego tematu?
- Co by chciał, aby jego uczniowie umieli i dlaczego mają to umieć?
- Jaki przyświeca mu cel?
- Jak dany temat łączy się z wiedzą lub umiejętnością uczniów już nabytą?

Te pytania powinny nam towarzyszyć przed każdą lekcją wos-u

Cele lekcji w języku ucznia

- Cele lekcji powinny zostać sformułowane w języku zrozumiałym dla ucznia. Pamiętajmy, że znajomość celów edukacyjnych pozwala młodym ludziom świadomie zaangażować się w proces uczenia się, śledzić własne postępy, oceniać, doceniać je, a także korygować ewentualne niedociągnięcia
- Kiedy podajemy cel sformułowany w języku ucznia, wówczas odpowiedzialność za uczenie się staje się sprawą nie tylko nauczyciela, ale także ucznia. Cel, do którego dążymy staje się wspólny

Cztery elementy:

- ◉ Wyszczególnienie i docenienie dobrych elementów pracy (++);
- ◉ Odnotowanie tego, co wymaga poprawienia lub dodatkowej pracy (-);
- ◉ Wskazówki – w jaki sposób poprawić pracę (Δ);
- ◉ Wskazówki – w jakim kierunku należy pracować dalej [$\rightarrow$];

Pytania kluczowe

Bez dobrych pytań nie ma nauczania, dlatego tak ważne są pytania kluczowe, które:

- Pokazują uczniom szerszą perspektywę;
- Są ściśle związane z celami lekcji;
- Dotyczą głównej problematyki lekcji;
- Mają spowodować zainteresowanie ucznia tematem.

Oto przykłady pytań kluczowych:

- Dlaczego warto brać udział w wyborach?
- Kto powinien mieć więcej kompetencji premier czy prezydent?
- Dlaczego ludzie żyją w państwie?
- Patriota- kto to taki?
- Dlaczego warto oszczędzać?

Techniki zadawania pytań

Nim zadasz uczniom pytanie pomyśl o tym, aby:

- ◉ Wydłużyć czas oczekiwania na odpowiedź ;
- ◉ Po zadaniu pytania poprosić uczniów o ustalenie odpowiedzi w parach;
- ◉ Wprowadzić zasadę niepodnoszenia rąk;
- ◉ Wykorzystaj błędne odpowiedzi;

Najważniejsze zasady formułowania NaCoBeZu

Cel to kierunek w jakim zmierzamy (po co chcę tego uczyć?), zaś NaCoBeZu to droga (co będę chciał sprawdzać?).

Liczba kryteriów nie może być duża:

Nauczyciel zawsze powinien zastanowić się:

- Co nasi uczniowie naprawdę muszą wiedzieć po lekcji?
- Czy może są zagadnienia, które utrwalają się przy innym temacie;
- Z czego zrobię klasówkę w przyszłości